

REFERAT DE APROBARE

Secțiunea 1 - Titlul proiectului de reglementare

Ordin pentru modificarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei nr. 124/2022 pentru aprobarea Regulilor pentru gestionarea congestiilor prin utilizarea pe bază de piață de către operatorii de rețea a flexibilității resurselor din rețelele de distribuție și a celor din rețeaua de transport, a Regulilor aplicabile achiziției de energie electrică reactivă pentru reglajul tensiunii în regim staționar de către operatorul de transport și de sistem și a Regulilor aplicabile achiziției de energie electrică reactivă pentru reglajul tensiunii în regim staționar de către operatorii de distribuție concesionari și pentru modificarea și completarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 127/2021 pentru aprobarea Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare și pentru furnizorii de rezervă de stabilizare a frecvenței și a Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea

Secțiunea a 2-a - Motivul emiterii reglementării

1. Contextul și cadrul european de reglementare (Descrierea situației actuale)	<p>Legislația UE în vigoare în domeniul energiei electrice cuprinde prevederi care au în vedere reguli aplicabile de către operatorii de rețea pentru rezolvarea congestiilor din rețelele lor și pentru achiziția serviciilor de sistem care nu au ca scop stabilitatea frecvenței.</p> <p>Astfel, la art. 2 al <i>Regulamentului 943/2019</i> sunt definite noțiunile de <i>congestie</i>, <i>congestie structurală</i>, <i>redispecerizare</i>, iar la art. 13 se statuează ca regulă generală redispecerizarea pe bază de piață, pe criterii obiective, transparent și nediscriminatoriu, cu derogarea de la aceste principii în anumite condiții strict limitate. Art. 14 prevede că o zonă de ofertare nu trebuie să conțină congestii structurale, iar în cazul în care acestea există, trebuie reconfigurate zonele de ofertare sau elaborat un plan de acțiune (art. 15) în urma căruia aceasta să fie eliminată. Art. 16 prevede că problemele de congestii ale rețelelor (de transport) trebuie abordate prin soluții nediscriminatorii, bazate pe piață, iar în cazul congestiilor interzonale, operatorul sistemului de transport poate apela la alte metode doar în situații de urgență.</p> <p>În cadrul art. 59 al <i>Regulamentului 943/2019</i>, Comisia Europeană a primit responsabilitatea să adopte acte de punere în aplicare pentru a asigura condiții uniforme de aplicare a <i>Regulamentului 943/2019</i> prin instituirea de coduri de rețea, unul din domenii fiind cel al aplicării art. 32 (<i>Stimulente pentru utilizarea flexibilității în rețelele de distribuție</i>) din <i>Directiva 944/2019</i> și a altor articole în legătură cu consumul dispecerizabil, inclusiv norme privind agregarea, stocarea energiei și norme privind restricționarea cererii.</p> <p>În baza acestei prerogative, Comisia a delegat către ACER sarcina de a elabora liniile directoare cadru (tema) pentru</p>
---	--

	<p>acest nou cod de rețea, iar în decembrie 2022 ACER a înaintat la CE Linile directe privind utilizarea resurselor flexibile racordate la rețelele de distribuție, care nu se limitează la reguli privind utilizarea flexibilității consumului (<i>demand side flexibility</i>), ci a tuturor categoriilor de resurse.</p> <p>Finalizarea de către ENTSO-E și EU-DSO a proiectului acestui nou cod de rețea este așteptată pentru luna mai 2024, termenul evaluat de ACER de trimitere a propunerii aprobate în BoR către CE fiind decembrie 2024, urmând ca aceasta să-l aprobe ulterior ca document legal.</p> <p>Ulterior intrării sale în vigoare, conform prevederilor acestuia, trebuie dezvoltate de către operatorii de sistem și aprobate de către autoritățile de reglementare reguli naționale.</p>
<p>2. Cadrul național de reglementare</p>	<p>Prevederile cu acest subiect din Directiva 944/2019 au fost transpuse în legislația primară națională la art. 45¹ al Legii energiei electrice și a gazelor naturale, nr. 123/2012 cu modificările și completările ulterioare (așa cum a fost modificată prin OUG nr. 143/2021), <i>Stimulente pentru utilizarea flexibilității în rețelele de distribuție</i>, în timp ce prevederile <i>Regulamentului 943/2019</i> sunt direct aplicabile.</p> <p><i>Regulile pentru gestionarea congestiilor prin utilizarea pe bază de piață de către operatorii de rețea a flexibilității resurselor din rețelele de distribuție și a celor din rețeaua de transport</i>, precum și <i>Regulile aplicabile achiziției de energie electrică reactivă pentru reglajul tensiunii în regim staționar de către operatorul de transport și de sistem și Regulile aplicabile achiziției de energie electrică reactivă pentru reglajul tensiunii în regim staționar de către operatorii de distribuție concesionari</i> au fost aprobate prin Ordinul ANRE nr. 124/2022.</p> <p>În conformitate cu prevederile acestui ordin, operatorii de rețea trebuiau să realizeze până la începutul lunii februarie 2024 (în termen de 16 luni de la intrarea în vigoare a ordinului) procedurile operaționale proprii pentru punerea în aplicare a regulilor de gestionare a congestiilor prin utilizarea pe bază de piață a flexibilității resurselor. Prevederile documentelor aprobate prin acest ordin devin aplicabile integral începând cu 1 mai 2024.</p>

<p>3. Scopul reglementării</p>	<p>Scopul proiectului de ordin îl reprezintă prelungirea termenului de la care se aplică integral prevederile Ordinului ANRE nr. 124/2022, respectiv de la data de 1 mai 2024 la data de 1 martie 2025, din următoarele motive:</p> <p>1. CNTEE Transelectrica SA a solicitat prelungirea termenului de aplicare de la 1 aprilie 2024 la 1 iunie 2024 pentru a permite implementarea modificărilor rezultate din aplicarea Ordinului ANRE nr. 127/2021. Prevederile Ordinului ANRE nr. 124/2022 sunt corelate cu cele ale Ordinului ANRE nr. 127/2021 și ca urmare, nu poate fi aplicat înaintea celui din urmă.</p> <p>2. Solicitări de decalare a termenului de aplicare a Ordinului ANRE nr. 124/2022 până la data de 01.07.2025 au fost primite, de asemenea, de la Distribuție Energie Oltenia SA și de la Delgaz Grid SA, în numele tuturor operatorilor de distribuție. Principalele motivații constau în caracterul de noutate pentru piața de energie din România și nivelul de complexitate a aspectelor legate de serviciile de flexibilitate care presupune acumularea de know-how specific, identificarea și pregătirea personalului, alocarea de resurse suplimentare (timp, experiență, buget). De asemenea s-a invocat necesitatea unei perioade suficiente de timp pentru a stabili specificațiile de proiect, pentru derularea procesului de dezvoltare, realizare și testare a platformei de achiziții de servicii de flexibilitate și de calcul al congestiilor;</p> <p>3. Noul cod de rețea referitor la răspunsul consumului la semnalele pieței (Network Code on Demand Response), aflat în curs de elaborare de către ENTSO-E și EU-DSO, pentru care ACER prevede ca termen luna decembrie 2024 pentru înaintare către CE în vederea aprobării, este posibil să conțină și prevederi diferite de cele considerate de ANRE la elaborarea regulilor aprobate cu Ordinul nr. 124/2022, iar în acest caz, dezvoltarea de către operatorii de rețea de sisteme informatice și proceduri anterior cunoașterii în detaliu a prevederilor acestuia să se reflecte în costuri inutile (îngropate), ceea ce trebuie evitat.</p>
<p>4. Schimbări preconizate/ măsurile propuse prin prezenta reglementare</p>	<p>a) modificarea termenului de aplicare a Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 124/2022 de la data de 1 mai 2024 la data de 1 mai 2025;</p> <p>b) prelungirea termenului de transmitere la ANRE a procedurilor operaționale aferente rezolvării congestiilor pe baza utilizării flexibilității resurselor la 28 de luni de la intrarea în vigoare a Ordinului ANRE nr. 124/2022.</p>

Secțiunea a 3-a – Mențiuni privind impactul socio-economic preconizat al proiectului de reglementare

<p>1.Impactul macroeconomic</p> <p>a) impactul asupra pieței de energie în ansamblul ei</p> <p>b) impactul asupra operatorilor economici</p> <p>c) impactul asupra consumatorilor/ clienților finali (variații de preț sau altele asemenea)</p>	<p>Se apreciază că prelungirea termenelor de aplicare a Ordinului ANRE nr. 124/2022 va avea un efect benefic din perspectiva evitării costurilor cu sisteme și platforme potențial neadecvate de către operatorii de rețea, cu impact asupra nivelului tarifelor de rețea și a profitabilității OR și va permite totodată participarea mai multor operatori la aceste piețe, cu o cunoaștere mai bună a mecanismelor, ceea ce ar conduce la creșterea concurenței și corelativ, la reducerea costurilor corespunzătoare.</p>
---	--

ANRE invită părțile interesate să transmită observații și propuneri legate de aspectele cuprinse în cadrul proiectului de act normativ însoțite de o motivație corespunzătoare în termen de 15 de zile de la data publicării, inclusiv în format editabil, la adresa de e-mail srpee@anre.ro. Termenul de 15 zile este justificat de necesitatea de a se asigura aprobarea și intrarea în vigoare a ordinului anterior datei de **1 mai 2024, care este data de aplicare integrală a prevederilor Ordinului ANRE nr. 124/2022.**